

**Izveštaj o učešću ministra turizma mr Simonide Kordić, sa delegacijom,
na međunarodnom sajmu turizma „IFTM Top Resa 2024“, Pariz, Francuska,
od 17. do 19. septembra 2024. godine**

UVOD

Ministar turizma, mr Simonida Kordić, učestvovala je na međunarodnom sajmu turizma „IFTM Top Resa 2024“, održanom u periodu od 17. do 19. septembra 2024. godine, u Parizu (Francuska).

Delegaciju Ministarstva su činili i Vuk Žižić, državni sekretar u Ministarstvu turizma, Petar Drašković, državni sekretar u Ministarstvu turizma, i Milica Delibašić Merdović, PR u Ministarstvu.

Boravak u Parizu je, u svjetlu činjenice da je francuska Vlada u tehničkom mandatu i nema prostora za zvanične sastanke, iskorišćen za susrete sa privrednicima i udruženjima poslodavaca, kao i potencijalnim investitorima.

Kada je riječ o sajmu IFTM Top Resa 2024., pripremu štanda i organizaciju promocije destinacije realizovala je Nacionalna turistička organizacija Crne Gore (NTO CG), uz podršku privrednika, lokalnih turističkih organizacija, te u saradnji sa Ministarstvom turizma.

Sajam IFTM Top Resa u Parizu je jedan od glavnih događaja za sve koji posluju u industriji putovanja i turizma i jedini B2B sajam specijalizovan za turizam u Francuskoj, koji svake godine posjeti preko 30 hiljada profesionalaca iz te oblasti i oko hiljadu predstavnika medija.

AKTIVNOSTI

Ministar turizma, mr Simonida Kordić je ovom prilikom ukazala na ogroman potencijal francuskog tržišta, te izdvojila potrebu da se osigura dodatna promocija crnogorske destinacije, uspostavljanje novih kontakata i dogovore o saradnji turističke privrede u predstojećem periodu. Tržište Francuske je jedno od značajnih evropskih tržišta za Crnu Goru, posebno u pred i postsezoni, sa potencijalom za dalji rast. To će svakako zavisiti od napora koji budu uloženi u pogledu kreiranja proizvoda koji će biti u skladu sa zahtjevima turista, ali istovremeno i od aktivnije promocije naše zemlje na ovom tržištu. Turisti iz Francuske su već godinama među najbrojnijim gostima sa tržišta EU. Uz izgrađeno povjerenje, učvršćene bilateralne odnose, te podršku na našem

integracionom putu ka EU, smatram da je potrebno unaprijediti investicije u turizmu - poručila je ministar Kordić, a u svom saopštenju medijima potvrdila i NTO Crne Gore.

Predstavnici NTO su u svim razgovorima istakli da je Francuska značajno emitivno tržište za Crnu Goru sa više od 96.000 dolazaka i 417.000 noćenja ostvarenih u 2023. godini, što je rast od preko 27% u odnosu na 2022. Posebno je značajno da rezultati istraživanja gostiju koje je sproveda NTO CG prošle godine pokazuju da su turisti iz Francuske zadovoljni boravkom u Crnoj Gori, da se vraćaju destinaciji i da bi je preko 95% njih preporučilo kao destinaciju za odmor. Ovo tržište je od strateške važnosti za turizam Crne Gore pa će NTO CG posebna ulaganja na ovom tržištu imati u pažljivo osmišljene marketinške kampanje putem digitalnih kanala. Naravno, pažnja će biti posvećena i drugim kanalima promocije, poput organizacije studijskih posjeta renomiranih medija, turoperatora i učešća na B2B događajima.

Ponudu destinacije su na sajmu predstavili strateški partner NTO Crne Gore – avio kompanija Air Montenegro i hotelska grupa Budvanska rivijera, lokalne turističke organizacije Podgorice i Bara, kao i hoteli: HG Montenegro Stars, Karisma hotels Adriatic Montenegro, Luštica bay residences, Beppler& Jacobson, Tara i Voco, ali i turističke agencije: Gold Travel DMC, Montenegro Tourist Service, Luminallis Events, Fun Trip Montenegro, Montenegro Tour Organization, Venn Tour i Gulliver Montenegro.

Održano je 35 sastanaka sa predstavnicima turističke industrije iz Francuske, među kojima su renomirani turoperatori, kompanije iz oblasti marketinga i komunikacija i mnogobrojne turističke agencije, specijalizovane za razne segmente turizma, kao što su: Bloom Consulting, Webedia, Edreams, Hello Travel, Perfectstay, Marco Vasco, Lastminute, NG Travel, Easy Jet, Arts et Vie, Sojern, Voyage Prive, Neogusto, Secret du Monde, Nomades, La quotidienne, Evaneos, Top of Travel i drugi.

Osim učešća na crnogorskom štandu, ministar turizma je na inicijativu i uz podršku Ambassade Crne Gore u Parizu, posjetila standove država naše akreditacije: Portugala, Andore i Monaka, kao i zaseban štand Regije Normandija, sa kojom postoje razvijeni kontakti i dogovori o saradnji. Tom prilikom obavljen je i razgovor o aktivnostima koje očekuju delegaciju Opštine Bar tokom predstojeće posjete Normandiji (10-13. oktobar 2024. godine), ali i dogovoreno da se uzvratni privredni i turistički forum Crna Gora – Normandija održi krajem februara ili u martu 2025. godine u gradu Kaenu, jednoj od prijestonica Normandije.

Sem aktivnosti na štandu Crne Gore, ministar Kordić je posjetila i Međunarodnu privrednu komoru Pariza (CCI), Udruženje koje okuplja hiljade malih i srednjih

preduzeća, a tom prilikom je predstavila investicione potencijale Crne Gore u turizmu. Ona je predočila smjernice razvoja crnogorskog turizma, zadržavajući se na neophodnosti jačanja poslovnih veza, pa je iskazala interesovanje za snaženje direktnih kontakata sa članicama CCI, kako u domenu investicija u turizmu, tako i u kontekstu ostvarivanja saradnje sa crnogorskim kompanijama.

U tom smislu, dogovoreno je nekoliko konkretnih aktivnosti:

- učešće ambasadora Ivaniševića na predstojećem diplomatskom brifingu za mala i srednja preduzeća, kada će predstaviti čitav niz komparativnih prednosti za investiranje u projekte koji se realizuju u Crnoj Gori;
- ekspertska podrška CCI-a crnogorskim kompanijama koje planiraju ili razmatraju mogućnosti proširivanja djelatnosti na francusko tržište, kao i uspostavljanje saradnje između CCI i Privredne komore Crne Gore.

Ministar turizma Simonida Kordić sastala se i sa predstavnicima poslovnog udruženja MEDEF, koje predstavlja najveću mrežu preduzetnika u Francuskoj. Tom prilikom Kordić je zahvalila na permanentnom interesovanju i izvanrednoj saradnji koju MEDEF ostvaruje sa Crnom Gorom. Istakla je da je namjera Vlade Crne Gore da u kontinuitetu jača ambijent za strane investicije i da kroz svojevrsnu „ekonomsku tranziciju“ čini iskorake ka članstvu u Evropskoj uniji. Tom prilikom Kordić je prenijela i interesovanje Crne Gore da razvija saradnju sa velikim francuskim kompanijama kako u oblastima koje su definisane kao polja strateškog partnerstva (četiri stuba: odbrana, infrastruktura, zdravstvo i ekologija), tako i u drugim segmentima, a primarno turizmu.

Sem toga, održani su i sastanci sa predstavnicima kompanije „Emovis“ i grupom „Barriere“, koja je osnovana kao porodični biznis te predstavlja preteču koncepta odmarališta na početku 20. vijeka (pravi kompleks za odmor koji sadrži hotele, kazina, pozorišta, restorane, teniske terene, terene za golf itd.).

Obje kompanije su izrazile interesovanje za investicije i saradnju, te su dogovorene i posjete ovih kompanija Crnoj Gori.

Posjeta delegacije Ministarstva turizma, koju je predvodila ministarka Kordić realizovana je u vrijeme najveće frekvencije turističke privrede i bila je prilika za uspostavljanje kontakata sa najznačajnijim turoperaterima u Francuskoj, ali i za razgovore od značaja za dalje unaprjeđenje promotivnih aktivnosti i investicionih potencijala. Ambasada Crne Gore u Parizu pružila je logističku podršku i učestvovala u svim aktivnostima predviđene programom boravka. Sa Ministarstvom turizma dogovorena je dalja saradnja i razmjena, nakon formiranja Vlade Republike Francuske i imenovanja novog ministra za turizam, ali i u kontekstu predstojećih aktivnosti u Normandiji.

ZNAČAJ

Sajam IFTM Top Resa u Parizu, kao jedan od vodećih događaja ovog tipa, te jedini B2B sajam specijalizovan za turizam u Francuskoj, predstavlja odličnu priliku za promociju Crne Gore na ovom emitivnom tržištu.

Sastanci sa predstavnicima turističke privrede, te potencijalnim investitorima u sektoru turizma i ugostiteljstva, su bili prilika za predstavljanje investicionih potencijala u Crnoj Gori, i prilika da se istima uputi poziv da posjete Crnu Goru kako bi se detaljnije razmotrile mogućnosti za saradnju.